

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/19/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6112205955
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivica Hanusková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2013:6112205955.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v právnej veci navrhovateľky K. F., nar. X. X. XXXX, bytom F. F., L. X/X, právne zastúpenej AK Pekár, s. r. o., so sídlom Banská Bystrica, Kukučínova 24, IČO: 47 233 940 proti odporcom: 1/ R. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q. XXXX, právne zastúpenému advokátom JUDr. Ivom Osvaldom, Advokátska kancelária so sídlom Zvolen, Trhová 1, a 2/ Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s., so sídlom Bratislava, Dostojevského rad 4, IČO: 00 151 700, o zaplatenie 769 EUR s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľky a o odvolaní odporcu 1/ proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica, č. k. 13C/178/2012-54 zo dňa 29. 10. 2012, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu vo výroku o náhrade trov konania navrhovateľky z r u š u j e a vec
v r a c i a okresnému súdu v tomto rozsahu na ďalšie konanie.

Uznesenie okresného súdu vo výroku o náhrade trov konania odporcu 1/ p o t v r d z u j e.

Vo zvyšnej časti zostáva uznesenie okresného súdu nedotknuté.

odôvodnenie:

Okresný súd odvolaním napadnutým uznesením konanie zastavil (prvý výrok) a odporcom 1/ a 2/ vrátil súdny poplatok vo výške 46 EUR cestou príslušného daňového úradu (piaty až ôsmy výrok). O trovách konania rozhodol tak, že navrhovateľke, odporcovi 1/ a ani odporcovi 2/ náhradu trov konania nepriznal (druhý až štvrtý výrok).

V odôvodnení uznesenia uviedol, že navrhovateľka sa voči odporcom domáhala zaplatenia sumy 769 EUR s príslušenstvom z titulu náhrady škody. Podaním doručeným okresnému súdu dňa 11. 9. 2012 (doplneným podaním doručeným okresnému súdu dňa 14. 09. 2012) navrhovateľka zobrala návrh v celom rozsahu späť z dôvodu uhradenia žalovanej sumy po podaní návrhu a žiadala, aby súd konanie vo veci zastavil. Na základe uvedeného, zohľadňujúc dispozičné oprávnenie navrhovateľky so svojim návrhom, okresný súd konanie zastavil a v zmysle § 11 ods. 3, 4 a 9 zákona č. 71/1992 Zb. rozhodol o vrátení súdneho poplatku za podanie odporu odporcom 1/ a 2/. O trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 146 ods. 2 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku, konštatoval zavinenie navrhovateľky na zastavení konania, a z tohto dôvodu jej okresný súd náhradu trov konania nepriznal. Odporcom 1/ a 2/ vzniklo podľa vyššie citovaného ustanovenia právo na náhradu trov konania. Odporca 1/ si však právo na náhradu trov konania neuplatnil a odporca 2/ si uplatnil len právo na náhradu trov konania pozostávajúcich zo zaplateného súdneho poplatku, ktorý súdny poplatok mu však bude vrátený prostredníctvom príslušného daňového úradu. Z uvedených dôvodov okresný súd odporcom 1/ a 2/ právo na náhradu trov konania nepriznal.

Proti výroku uznesenia okresného súdu, ktorým okresný súd navrhovateľke náhradu trov konania nepriznal (druhý výrok), podala navrhovateľka v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Poukázala na to, že jej vznikol nárok na náhradu trov konania vo vyčíslenej výške 177,24 EUR, a to z dôvodu, že návrh bol späťvzatý z dôvodu, že žalovaná suma bola uhradená až po podaní návrhu na začatie konania. Z uvedeného vyplýva, že návrh bol podaný dôvodne. Preto bolo potrebné aplikovať druhú vetu ods. 2 § 146 Občianskeho súdneho poriadku, v zmysle ktorého ustanovenia platí, že ak sa vzal späť dôvodne podaný návrh pre správanie odporcu, je povinný uhradiť trovy konania odporca. Z týchto dôvodov odvolateľka navrhla napadnutý výrok uznesenia okresného súdu zmeniť a odporcov 1/, 2/ spoločne a nerozdielne zaviazat' nahradit' navrhovateľke trovy konania v sume 177,24 EUR.

Výrok uznesenia okresného súdu, ktorým tento odporcovi 1/ náhradu trov konania nepriznal, napadol v zákonom stanovenej lehote odvolaním odporca 1/. Poukázal na to, že pokiaľ okresný súd konštatoval, že náhradu trov nebolo možné odporcovi 1/ priznať z dôvodu, že tento návrh na priznanie trov konania nepodal, rozhodnutie okresného súdu je nespravodlivé. Odporca 1/ si totiž nemohol uplatniť náhradu trov konania z dôvodu, že okresný súd mu nedoručil späťvzatie návrhu navrhovateľky zo dňa 11. 9. 2012. Nemal teda vedomosť o tom, že navrhovateľka vzala svoj návrh späť. Bol mu doručený len platobný rozkaz, proti ktorému podal prostredníctvom právneho zástupcu odpor, ktorým sa domáhal, aby okresný súd platobný rozkaz zrušil a vo veci konal. Následne mu bol doručený odpor proti platobnému rozkazu, ktorý podal odporca 2/. Na základe uvedeného odporca 1/ navrhol napadnutý výrok uznesenia okresného súdu zrušiť a následne odporcovi 1/ priznať náhradu trov konania v sume 212,69 EUR.

Vyjadrenie k odvolaniam podané nebolo.

Krajský súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „O. s. p.“), bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. uznesenie okresného súdu v odvolaním napadnutom výroku o trovách konania navrhovateľky podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Odvolaním napadnutý výrok uznesenia okresného súdu o trovách konania odporcu 1/ odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správny potvrdil. V odvolaním nenapadnutej časti zostalo uznesenie okresného súdu nedotknuté.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p., súd rozhodnutie zruší, len ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je požiadavka riadneho odôvodnenia rozhodnutia jedným zo základných atribútov spravodlivého procesu. Dodržiavanie povinnosti odôvodniť rozhodnutie má zaručiť transparentnosť a kontrolovateľnosť rozhodovania súdov a vylúčiť ľubovôľu, lebo len vecne správne (zákonu celkom zodpovedajúce) rozhodnutie a náležite, t.j. zákonom vyžadovaným spôsobom odôvodnené rozhodnutie, napĺňa ústavné kritériá vyplývajúce preň z Ústavy Slovenskej republiky a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Rozhodnutie súdu musí dať dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah povinnosti rozhodnutie riadne odôvodniť sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle všetkých okolností každej veci.

Občiansky súdny poriadok minimálne kritériá pre odôvodnenie rozsudku stanovuje v § 157 ods. 2, podľa ktorého ustanovenia, súd v odôvodnení rozsudku uvedie, čoho sa navrhovateľ domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Pokiaľ sa jedná o uznesenie, zákon sa o obsahových náležitostiach jeho odôvodnenia nezmieňuje, keď v § 169 ods. 1 O. s. p. len pomerne stroho konštatuje, že odôvodnenie sa uvedie v písomnom vyhotovení uznesenia, a v odseku 2 prvá veta tohto ustanovenia stanovuje, ktoré uznesenia odôvodnenie obsahovať nemusia. Z dôvodu absencie komplexnejšej právnej úpravy, je pri posudzovaní obsahových náležitostí odôvodnenia uznesenia primerane potrebné postupovať podľa § 167 ods. 2 O. s. p. a citované ustanovenie § 157 ods. 2 O. s. p. (týkajúce sa povinnosti súdov odôvodniť svoje rozhodnutia) treba z hľadiska čl. 46 ods. 1 Ústavy SR ako aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Garcia Ruiz v. Španielsko z 21. januára 1999, ods. 26) vykladať a uplatňovať tak, že aj uznesenie musí vo svojom odôvodnení obsahovať dostatočné a

relevantné dôvody, na základe ktorých bolo založené. Teda aj v rámci uznesenia je potrebné, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie podstatné a právne významné.

Podľa názoru odvolacieho súdu však predmetné rozhodnutie okresného súdu vo výroku o trovách konania navrhovateľky uvedené atribúty nespĺňa.

Z ustanovení § 146 ods. 1 a 2 vyplýva, že ak došlo k zastaveniu konania, v zásade žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania. Možnosť, aby niektorému z účastníkov konania bola uložená povinnosť nahradiť trovy konania nastáva až vtedy, ak sú v danom prípade zastavenia konania splnené podmienky uvedené v ustanovení § 146 ods. 2 O. s. p.. Ustanovenie druhého odseku § 146 O. s. p. je v pomere k prvému odseku špeciálnou úpravou a preto súd, ktorý o trovách konania rozhoduje, musí v prvom rade skúmať existenciu procesných podmienok uvedených v druhom odseku citovaného ustanovenia a v prípade, ak zistí existenciu týchto podmienok, musí o trovách konania rozhodnúť podľa druhého odseku, teda musí uložiť niektorému z účastníkov konania povinnosť nahradiť trovy konania (ak trovy konania vznikli a ak boli riadne uplatnené). Ustanovenie § 146 ods. 2 O. s. p. ukladá povinnosť nahradiť trovy konania tomu, kto zavinil, že konanie muselo byť zastavené. Osobitne potom uvádza, že ak sa dôvodne podaný návrh vzal späť pre správanie odporcu, je povinný uhradiť jeho trovy odporca.

Z odôvodnenia výroku uznesenia okresného súdu o trovách konania navrhovateľky vyplýva, že dôvodom späťvzatia návrhu navrhovateľky bola skutočnosť, že po podaní návrhu na začatie konania bola žalovaná suma odporcami uhradená. Napriek uvedenému konštatovaniu však okresný súd vyhodnotil, že to bola navrhovateľka, ktorá zastavenie konania zavinila. V tomto závere okresného súdu tak absentuje logická súvislosť, ktorú by okresný súd premietol do odôvodnenia, v ktorom by okresný súd účastníkom konania vysvetlil, a teda dal jasnú a právnu korektnú odpoveď na otázku, z akého dôvodu je názoru, že napriek tomu, že dôvodom späťvzatia návrhu bolo uhradenie žalovanej sumy odporcami až po podaní návrhu, postupoval podľa § 146 ods. 2, veta prvá, O. s. p.. Odôvodnenie napadnutého výroku uznesenia nedáva odpoveď na otázku, akým spôsobom navrhovateľka zavinila zastavenie konania a prečo v uvedenom prípade nebolo namieste aplikovať poslednú vetu ods. 2 § 146 O. s. p. („Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca. Odôvodnenie uznesenia okresného súdu vo vzťahu k výroku o trovách konania navrhovateľky teda neobsahuje žiadne hodnotiace úvahy, či myšlienkové postupy okresného súdu, na základe ktorých dospel okresný súd k záveru o aplikácii ust. § 146 ods. 1, vety prvej, O. s. p. Vydanie rozhodnutia neobsahujúceho dostatočné odôvodnenie možno považovať za odňatie možnosti účastníka konať pred súdom. Nedostatok dôvodov zároveň robí rozhodnutie v inštančnom postupe nepreskúmateľným pre jeho neurčitosť.“

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti neostávalo odvolaciemu súdu nič iné len uznesenie okresného súdu v odvolaní napadnutej časti o trovách konania navrhovateľky (druhý výrok) podľa § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p. zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu v uvedenom rozsahu na ďalšie konanie.

Pokiaľ sa jedná o odvolanie odporcu 1/ proti výroku uznesenia okresného súdu o trovách konania odporcu 1/, uvedené vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodné. Okresný súd totiž správne konšatoval, že odporca 1/ si náhradu trov konania až do rozhodovania okresného súdu o trovách konania neuplatnil, čo navyše nespochybňoval ani samotný odvolateľ. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že súd môže priznať účastníkovi náhradu trov konania voči druhému účastníkovi len vtedy, ak účastník o náhradu trov konania požiada. Dôležitá je teda žiadosť (návrh) o priznanie náhrady trov, ktorú treba odlišovať od vyčíslenia trov. Ak preto účastník o náhradu trov konania nepožiada, nemôže mu (takémuto účastníkovi) súd náhradu trov konania priznať, a to ani vtedy, ak by mu inak náhrada trov patrila a aj keby výška trov vyplývala zo spisu. Nárok na náhradu trov konania sa môže uplatniť v zásade kedykoľvek počas konania. Navrhovateľ tak spravidla urobí v návrhu na začatie konania a odporca vo vyjadrení k návrhu, resp. v odpore proti platobnému rozkazu. Dokedy najneskôr možno uplatniť nárok na náhradu trov konania, zo zákona jednoznačne nevyplýva. Z podstaty toho nároku však možno vyvodíť, že tento nárok je potrebné uplatniť najneskôr do okamihu, kedy sa súd stane viazaný rozhodnutím, ktorým sa konanie

končí. V prípade rozsudku bude teda takýmto okamihom jeho vyhlásenie, v prípade uznesenia najneskôr jeho doručenie účastníkovi. Ako už bolo uvedené vyššie, odporca 1/ si návrh na priznanie trov konania uplatnil až v rámci odvolania voči výroku uznesenia, ktorým mu náhrada trov konania priznaná nebola. Uvedený návrh bol teda zjavne podaný oneskorene a odvolacím námietkam odporcu z tohto dôvodu vyhovieť nemožno. Nič na tom nemení ani skutočnosť, že odporcovi 1/ nebolo doručované späťvzatie návrhu navrhovateľky. Je totiž potrebné uviesť, že k späťvzatiu návrhu navrhovateľky sa nevyžadoval súhlas odporcov, keď návrh vzala späť ešte pred prvým pojednávaním, a navyše odporca mal možnosť podať návrh na priznanie trov konania napríklad spolu s odporom voči platobnému rozkazu, či inokedy v priebehu konania. Pokiaľ tak odporca 1/ neučinil a zároveň platí, že súd v zmysle § 151 ods. 1 O. s. p. o trovách konania účastníkov rozhoduje len na návrh, postupoval okresný súd správne, pokiaľ odporcovi 1/ náhradu trov konania nepriznal (viď aj rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo 208/2011).

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie okresného súdu vo výroku o trovách konania odporcu 1/ podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

Odvolaním nenapadnuté výroky o zastavení konania (výrok prvý), o trovách konania odporcu 2/ (výrok štvrtý) a o vrátení súdneho poplatku odporcom 1/ a 2/ (výrok piaty až ôsmy) zostali nedotknuté (§ 206 ods. 3 O. s. p.).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.